

Store danske festivaler: Vi har ikke problemer med krænkende adfærd

Roskilde Festival har taget en række initiativer, som skal imødegå krænkende adfærd. Men en række af landets andre store festivaler mener ikke, der er behov for at ændre procedurer. Vi skal passe på med at råbe 'ulven kommer', lyder det.

FESTIVALER

JOHAN VARNING
BENDTSEN

I sidste uge lancerede Roskilde Festival en kampagne, der skal sætte fokus på grænseoverskridende adfærd. Målet er at »skubbe på en positiv forandring på både festivalen og i dens omverden».

Blandt festivalens initiativer er blandt andet et kortspil, der skal understøtte samtaler om gråzoner, undervisning af frivillige medarbejdere og dialog med blandt andet politiet og Rigshospitalets Center for Seksuelle Overgreb.

Roskilde Festivals nye tiltag blev lanceret kort tid efter offentliggørelsen af en britisk undersøgelse, som viste, at 43 procent af kvindelige britiske festivalgængere under 40 år havde været udsat for »uønsket seksuel adfærd«. Kun 1 procent af kvinderne fortalte om episoderne til festivalpersonale, og kun 2 procent af episoderne blev anmeldt til politiet.

I det danske festivallandskab er den udbredte holdning dog, at man ikke har et problem med krænkende adfærd og seksuelle overgreb. Derfor har eksempelvis Smukfest i Skanderborg heller ikke konkrete tiltag i støbeskeen, fortæller talsmand Poul Martin Bonde.

»Vi har ikke nye initiativer på vej. Det her er heldigvis ikke noget, vi oplever de store problemer med hos os. Vi har instrueret alle vagter i, at enhver melding om overgreb og forulempelser er noget, man skal tage enormt alvorligt og handle på, og så prøver vi at sørge for, at vores runderende vagter er så synlige som muligt», siger han.

»Og så mener jeg, at det her mere er et generelt nattelevsproblem end bare et festivalproblem, og det synes jeg, medier-

BESINDIGHED. En række danske festivaler mener ikke, de har behov for initiativer mod grænseoverskridende adfærd. Arkivfoto: Nanna Navntoft

ne glemmer. Hvad med alle de andre ting, der sker resten af året?».

Også på Nibe og Jelling Festival afviser man, at der skulle eksistere problemer med krænkende adfærd og overgreb i et omfang, der nødvendiggør nye indsatser. Det fortæller festivalleder og talsmand fra Nibe Festival Peter Møller Madsen.

»Det er klart, at vi ønsker, folk behandler hinanden ordentligt på vores festival. Men vi er jo noget mindre end Roskilde, og vores rammer os af og appellerer til hygge og harmoni, så vi har sjældent problemer med de her ting. Viser det sig, at der er en tendens, går vi selvfølgelig ind og kommunikerer om det, men omvendt

skal vi også passe på, at vi ikke gør noget, der ikke er en tendens, til en tendens. Vi skal ikke lave en 'ulven kommer'.

Vigtigt med forberedt personale

En af de ting, de danske festivaler dog er særligt opmærksomme på, er, at personalet på festivalpladsen er gearret til at håndtere henvendelser fra gæster, der har oplevet noget ubehageligt.

»Har vi et tilfælde, har vi for eksempel i vores beredskab sørget for, at der er kvinder, som kan tage imod, hvis en ung kvinde eller pige føler sig forulempet, eller der er mistanke om voldtægt. Vi er meget opmærksomme på den der psykologi, og det er vores vagtkontor også informeret om», siger Peter Møller Madsen.

Han fortæller desuden, at Nibe Festival i år har inviteret Sex og Samfunds frivillig-gruppe til festivalen, hvor de vil dele kon-domer ud og »rådgive vedrørende blandt

andet seksuelle rettigheder». Peter Møller Madsen understreger dog i samme åndedrag, at han mener, for meget fokus på krænkende adfærd kan have en negativ effekt.

»Virkeligheden er bare, at det også kan eskalere, jo mere snak, der er om det. Hele den her sexismedebat, hvor man snakker om at lave festivaler i Sverige, hvor kun kvinder har adgang, kan også have en eskalerende effekt. Vi er i et festmiljø, hvor folk jo føler sig mere frigjorte, men selvfølgelig skal man opføre sig ordentligt. Jeg negligerer på ingen måde disse ting, men grænserne flytter sig, og det er bare ikke en tendens på vores festival».

Men måske er tendensen bare ikke tydelig for jer, fordi mange ikke føler, der er rum for at italesætte de grænseoverskridende oplevelser, de udsættes for. Det viste #MeToo jo med al tydelighed...

»Klart, og det skal vi altid have in mente.

Men netop #MeToo har jo gjort det legalt at sige, at nu er nok nok. Inden da kunne jeg godt frygte, at rigtig mange gik med den her tavse viden. Men det tror jeg ikke længere, de gør i samme udstrækning, siger Peter Møller Madsen.

Også Jelling Festivals direktør, Lars Charlie Mortensen, understreger, at gæsterne skal opføre sig ordentligt, og at personalet skal »tage folk alvorligt». Han advarer dog også mod svenske tilstande.

»Jeg synes, det mest skræmmende er, hvis denne debat betyder, at folk ikke længere tør være sammen. En gang imellem må man også sige: Hør nu her, når man tager på en festival, må man også være med på, at man er sammen med mennesker, og tingene foregår lidt anderledes. Og hvad er krænkende adfærd? Det ændrer sig jo også hele tiden. Det er meget nemt at sige, at man føler sig krænkede i de her år», siger Lars Charlie Mortensen.

FAKTA

Store danske festivaler

Smukfest blev første gang afholdt i 1980 og har nu dagligt 55.000 gæster. Festivalen finder sted 8.-12. august.

Jelling Festival så dagens lys i 1989, og i dag har festivalen små 40.000 besøgende. Festivalen finder sted sidste weekend i maj.

Nibe Festival begyndte i 1985, og i dag er der dagligt 18.000 gæster på festivalen. Nibe Festival finder sted 4.-7. juli.

»Vi mener, folk skal opdrages ordentligt, men det er jo ikke festivalernes opgave. Vi kan sige, at folk skal have en god fest sammen og tage vare på hinanden, og reagere, når folk opfører sig dårligt. Men jeg vil nødigt have, vi får det som i Sverige med separate indgange og så videre. Det er jo helt middelalderligt».

I netop Sverige har Svensk Live, der er interesseorganisation for festivaler og spillesteder, gennem to år arbejdet sammen med politi, politikere, seksualoplysningsforbundet for at forhindre seksualforbrydelser på festivaler. Samarbejdet har blandt andet bestået i oplysningsarbejde på skoler, konferencer med indenrigs- og justitsministeriet, uddannelses-dage for godt 2.000 festival- og klubpersonaler samt øget fokus på, hvordan man som tilskuer til grænseoverskridende adfærd og seksuelle krænkelse kan agere.

Svensk Live har tillige været i Danmark og holde oplæg for den danske søsterorganisations medlemmer, og ifølge Maren Astrup, kommunikationschef hos Dansk Live, er de danske festivaler godt med.

»Det er min klare opfattelse, at alle forsøger at gøre noget. Men det er jo også svært, hvis ikke de oplever, at der er mange sager», siger hun.

Men I kunne jo understrege, at der godt kan finde krænkende adfærd sted, selv om man ikke umiddelbart oplever det ...

»Ja, og det gør vi gennem dialog med vores medlemmer. Det er vigtigt med fokus på overgreb og krænkende adfærd. Vi holder os løbende orienteret, og det skal vi blive ved med».

johan.bendtsen@pol.dk

Mørket sænker sig så meget, at man ikke kan se værkerne

Kirstine Roepstorff har i forlængelse af sit bidrag til Venedig Biennalen sidste år omskabt Charlottenborg, men det modige tiltag forbliver uforløst.

KUNST

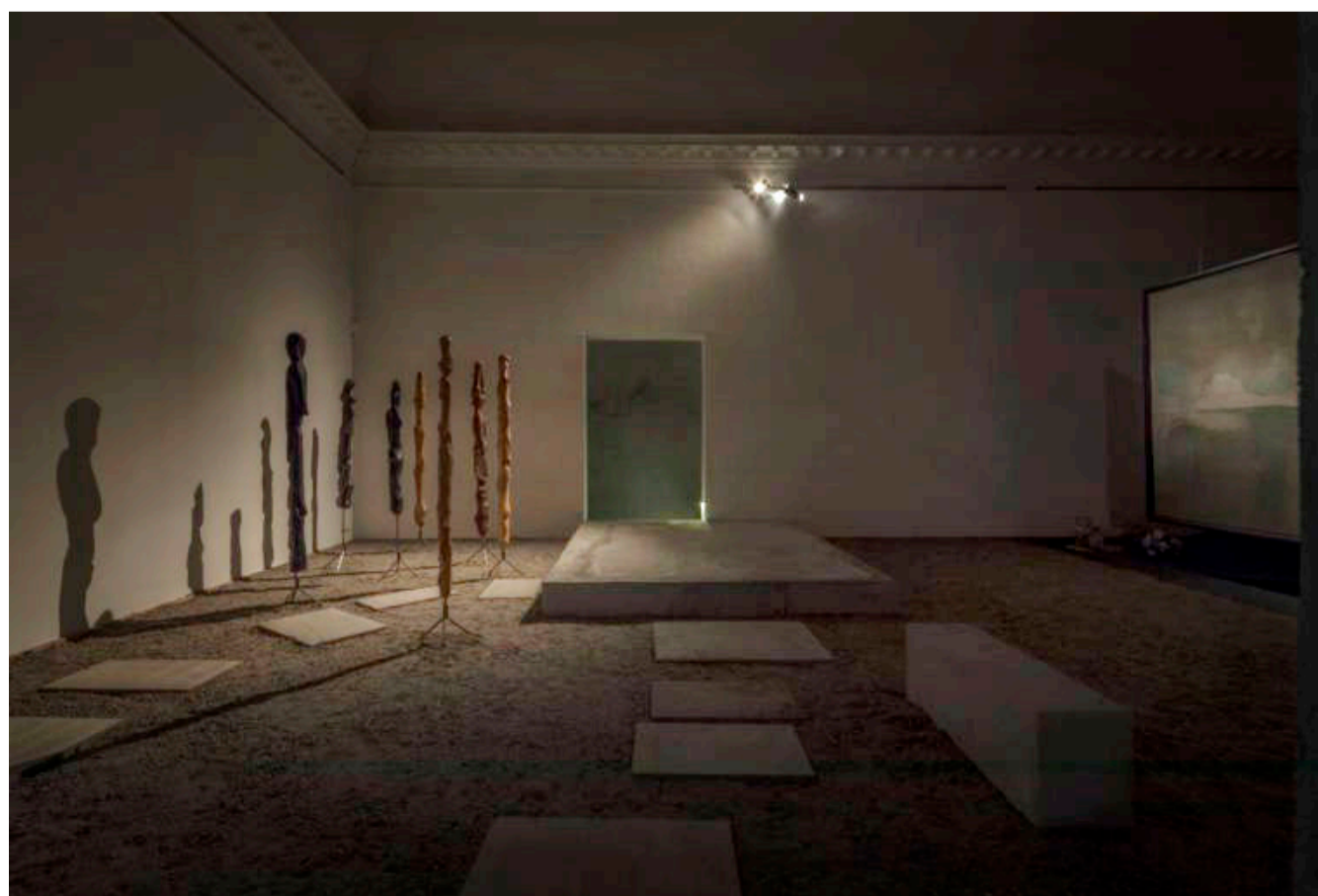
TRINE ROSS

Kirstine Roepstorff: Renaissance of the Night. Kunsthal Charlottenborg, Nyhavn 2, Kbh. K. Til 12. aug.

Mørket er fyldt med muligheder. Man kan lade det symbolisere stort set alt fra universets uendelighed over meditativ tilstedeværelse og koncentration til den endelige afslutning: døden. Der er således, mildest talt, masser af motiver og metaforer at vælge imellem, men problemet med Kirstine Roepstorffs tilgang til tematikken er, at hun vil det hele på en gang. Og det bliver ganske enkelt for meget.

Omdrejningspunktet på udstillingen er lyd og lys-installationen 'Theater of Glo-

OPLEVELSEN UDEBLIVER.

Kirstine Roepstorff viste sidste sommer sit værk frem på Venedig Biennalen. Det var en katastrofe, og det er det sådan set stadig. Mørket kan ikke svinge sig op til nogen større historie. Lige til at få ondt i maven af. Pr-foto: Anders Sune Berg

wing Darkness', som Roepstorff sidste sommer viste i den danske pavillon på Venedig Biennalen. Det var en katastrofe, og det er det sådan set stadig, men man får mindre ondt i maven over den spildte chance på Charlottenborg end i Venedig, hvor hele verden kunne kigge med. Hensigten med 'Theater of Glowing

Darkness' er at fortælle en moderne myte, men så højt kan hverken fortællingen eller installationen svinge sig op. I stedet sidder man præcis så ubekvemt som i Venedig og spejder efter de sporadiske lysglimt i mørket, der gør det ud for det 24 minutter lange stykkes visuelle side, mens to fortællerstemmer hurtigt fører

historien fra verdens skabelse ud i noget, der lyder som nyreligiøs propaganda med slogans som 'Darkness unites!' og løfter om reinkarnation.

INDHOLDET ER dog ikke det eneste problematiske ved 'Theater of Glowing Darkness', hverken i Venedig eller på Charlottenborg. På biennalen var det således et gigantisk sats at bede publikum afsætte så meget tid og ligefrem lade sig læse inde i installationen, når der samtidig er så mange andre pavilloner og udstillinger at besøge. På Charlottenborg er problemet nærmest omvendt, for den håndfuld andre gæster, der besøgte udstillingen samtidig med mig, var ganske enkelt ikke klar over, at der var en form for forestilling at se.

Lige så misforstået modigt som at læse sit publikum inde er det at lade størstedelen af udstillingen på Charlottenborg henligge i mørke. For selv om mørket er motivet for Roepstorff, har det altså den indbyggede konsekvens, at man kun kan se ganske få af de åbenbart hele 75 udstillede værker, der findes inde i den totalinstallation, der fylder hele kunsthallen sydfloj.

Roepstorff vil slå et slag for mørket som potentiale, som kontrast til alt det lys, vi omgiver os med. Hun vil vise os, at mørket er et sted, hvor vi kan finde ro og regenerere, hvilket er både vigtigt og spændende tænkt. Men når man kun kan se en brøkdel af værkerne, netop fordi de forsvinder i fraværet af lys, ender udstillingen ganske paradoksalt med at udstille mørket som problem, ikke potentiale. Det er ikke bare synd for tematikken,

der er også ærgerligt, fordi flere af de værker, man rent faktisk kan se, har en hel del at byde på. Kollagen 'Gazing at Space Within II' fra 2012 er således både smuk og tankevækkende med sine træer, skrånning og vandringsskive, mens stram minimalisme møder både action painting og sammensyede lærreder i 'From Mother to Unborn Young. Fluid Unbroken #3'.

Sidstnævnte værk er dog lige ved at drukne på væggen, idet tapetet er delvis flået af og derved mimer værket eget udtryk. Længere inde i udstillingen, der snor sig omkring 'Theater of Glowing Darkness', sænker mørket sig yderligere, så værkerne ellers stærkt sanselige detaljer først forsvinder, hvorefter også værkerne i deres helhed bliver usynlige.

Så selv om det er spændende tænkt at fylde Charlottenborgs fine sale med sand og grus, der knaser under fødderne, samtidig med at man skal navigere uden om og under store betonlementer, ender det hele sært uforløst.

Faktisk ser det ud til, at den serie af 18 podcasts, som DR Radios Carsten Ortman har lavet til udstillingen, kommer bedre rundt i emner som universets sorte huller, forholdet mellem lys og mørke i flere religioner, samt hvordan det er at leve som blind, forklaret af kloge folk som Anja C. Andersen fra Niels Bohr Institutet, filosof og zenbuddhist Niels Viggø Hansen og blindfødte Jonas Torstensen.

For der er virkelig et stort potentiale i mørket både som metafor og som motiv. Roepstorff har bare endnu ikke fundet formelen for, hvordan dette potentiale omsættes til en kunstnerisk oplevelse. trine.ross@pol.dk